

לשון הרע

ארון אכל ככות

אכר שני בכר

אחים
לנצח

הופכים
דיכרון
למורשת

OLAMI MENTORSHIP

הופכים דיכרון למורשת

על מנת לשמר את
זיכרונם היקר של
הנופלים אנו יוצאים
במיזם הנצחה יחודי
בעקבות סיפור-חייהם.

מוזמנים לשישה מפגשי לימוד
והעמקה ב-ZOOM. המפגשים
מתקיימים במתכונת של
חברותא - אחד על אחד,
מהיכן ומתי שנח לכם.

בואו להכיר טוב יותר את
סיפורי הנופלים, להעמיק
במורשתם על פי המסורת
היהודית ולהתאחד סביב ארון
הספרים המשותף לכולנו.

זוכרים!

כולנו אבלים וכואבים את האובדן
של מאות מאחינו ואחיותינו.

אחים
לנצח

אפרטיק
נוספיק
והצטרפות

achimlanefesh.org.il/al

על כיבוד ההורים של שני אפשר לכתוב ספרים, על הדאגה שהיא רחשה להם. על הכבוד שהיא כבדה אותם, האהבה שהיא הרעיפה עליהם. מתנה קטנה פה, פינוק שם, וכשהיא צריך היא היתה מגויסת עד הסוף. וכדרכה, הכל אצלה היה בשפע, כל דבר היה בלארג'יות מופגנת. האוכל, המתנות, הפינוקים להורים, לאחיות, לחברים ולמי לא....

אבא של שני מספר: פעם שני ראתה אותי מחפש גרביים, בצהריים למחרת כבר חיכה לי על המיטה מארז גדול של גרביים חדשות, כי אם לתת אז לתת מכל הלב.

* * *

וגם את הסבתא, שני אף פעם לא שכחה, אם זה בביקורים תכופים, טלפונים ודאגה לכל מה שחסר לה. וכשפעם הסבתא הביעה רצון לקנות חולצה ביום אחריו שני הגיעה עם שלוש חולצות שהסבתא תוכל לבחור את החולצה המועדפת עליה.

לשני הי"ד, היה חשוב בתקופה האחרונה של חייה, לשמור על אקלים נקי. היא שמה דגש על הימנעות מלשון הרע ולימוד ההנהגות וההלכות הראויות כדי שנחיה בעולם רוחני וטוב יותר.

הלימוד במצגת זו לעילוי נשמת
שני בת רותם

סוף גנב ל...

זה היה די ברור, המגבת עם הלוגו של המלון אמרה את הכל...

הוא מצדו ניסה להסביר שתחילה הוא היה משוכנע שעל מגבת אחת קטנה למלון לא יהיה אכפת, אמנם אחר כך הוא הבין שהוא טעה, אבל הוא עדיין לא הספיק להחזיר את המגבת למלון. ובכלל הוא לא מבין איך הוא נפל בשטות כזאת, ברור לו שהוא לא יחזור על כאלה דברים.

אנחנו לא הסכמנו שסטודנט כזה, יוציא אתנו תואר במשפטים, לא ניתן לו להכתים את שם האוניברסיטה. הדרך מכאן לתלונה בהנהלת האוניברסיטה הייתה קצרה!

האם צצקנו?

לך תדע

תלמוד בבלי - שבת קכז

מַעֲשֵׂה בְּאָדָם אֶחָד שֶׁיָּרַד מִגְּלִיל הָעֲלִיּוֹן וְנִשְׁכַּר אֶצֶל בַּעַל הַבַּיִת אֶחָד בְּדָרוֹם שְׁלֹשׁ שָׁנִים. עָרַב יוֹם הַכַּפּוּרִים אָמַר לוֹ: תֵּן לִי שְׂכָרִי, וְאַלְךָ וְאַזְוֵן אֶת אִשְׁתִּי וּבְנֵי.

אָמַר לוֹ: אֵין לִי מַעוֹת. אָמַר לוֹ: תֵּן לִי פְרוֹת. - אָמַר לוֹ: אֵין לִי... הַפְּשִׁיל כְּלָיו לְאַחֲרָיו, וְהִלֵּךְ לְבֵיתוֹ בְּפָחִי נֶפֶשׁ.

לְאַחַר הָרֶגֶל נָטַל בַּעַל הַבַּיִת שְׂכָרוֹ בִּידּוֹ... וְהִלֵּךְ לוֹ לְבֵיתוֹ. אַחַר שֶׁאָכְלוּ וְשָׁתוּ נָתַן לוֹ שְׂכָרוֹ. אָמַר לוֹ: בְּשַׁעַה שֶׁאֲמַרְתָּ לִי תֵּן לִי שְׂכָרִי וְאֲמַרְתִּי אֵין לִי מַעוֹת בַּמָּה חֲשַׁדְתָּנִי? - אָמַרְתִּי: שָׁמָּא פְּרַקְמִטְיָא בְּזוֹל נִזְדַּמְנָה לָךְ, וְלִקְחִתָּ בְהֵן... וּבְשַׁעַה שֶׁאֲמַרְתִּי לָךְ אֵין לִי כָרִים וּכְסוֹתוֹת בַּמָּה חֲשַׁדְתָּנִי? - אָמַרְתִּי: שָׁמָּא הַקּוּדִישׁ כָּל נִכְסָיו לְשָׁמַיִם.

אָמַר לוֹ: הָעֵבוּדָה, כִּף הִיָּה!

ד"ר ג'קיל או מיסטר הייד?

מיסטר הייד

משנה - אבות א

יְהוּדָה בֶּן טַבַּאי אוֹמֵר... כְּשֵׁיִהְיוּ בַּעֲלֵי דִינִים עוֹמְדִים
לְפָנֶיךָ יְהוִי בְּעֵינֶיךָ כְּרֹשְׁעִים.

רבי עובדיה מברטנורא - אבות א

שֶׁלֹּא יֵטֶה לְבָבְךָ לְאַחַד מֵהֶם לומר איש פְּלוֹנִי חָשׁוּב
הוא וְלֹא יִטְעַן טַעַנַּת שֶׁקֶר. שְׂאֵם אֶתָּה אוֹמֵר כֵּן, אִין
אֶתָּה רוֹאֶה לוֹ חוֹבָה:

רבי עובדיה מברטנורא, איטליה (בקירוב 1440-
1510) תלמיד המהר"ק, מאז שנדפס הפך
לפירוש הראשי למשנה, וכל מפרשי המשנה
האחרים מתייחסים אליו ומתבססים עליו.

ד"ר ג'קיל

משנה - אבות א

יְהוֹשֻׁעַ בֶּן פְּרֻחִיהָ אוֹמֵר... הָיוּ דָן אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף
זְכוּת.

תורה תמימה - ויקרא יט

מִשׁוּם דְּכָל אָדָם יֵשׁ לוֹ חֵזְקַת כְּשָׂרוֹת וְצָרִיף
לְהַעֲמִידוֹ עַל חֵזְקָתוֹ.

רבי ברוך אפשטיין, בוברוויסק (1860-1942) אביו
הוא רבי יחיאל מיכל בעל 'ערוך השולחן ומגדולי
הדור. לפתנתו עבד בבנק, אך את רוב זמנו
הקדיש ללימוד תורה.

חזקת חפות

ויקרא יט

בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתָךְ: **רש"י:** בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עַמִּיתָךְ - כְּמִשְׁמְעוֹ.
דָּבָר אַחֵר הָיִי דָן אֶת חֲבִירְךָ לְכַף זְכוּת:

רבי שלמה יצחקי 1105-1040 נולד בצרפת ובהמשך עבר לאשכנז, כונה גם פרשנדתא - פרשן הדת. פירושו לתנ"ך ולתלמוד נחשב הפירוש החשוב ביותר לספרים אלו

ספר החינוך - מצוה רלה

מֵה שְׁאֲמַרְנוּ שְׁכָל אָדָם חַיֵּב לְדוֹן חֲבִירוֹ לְכַף זְכוּת... עֵקֶר כָּל כְּוִנוֹת הַמִּצְוָה לְהוֹעִיל בְּיָשׁוּב בְּנֵי אָדָם עִם יֵשֶׁר הַדִּין, וְלַתַּת בְּיַנְיָהֶם שְׁלוֹם עִם סְלוּק הַחֲשָׁד אִישׁ בְּאִישׁ.

חיבור על תרי"ג מצוות לפי סדר פרשות השבוע. הספר נתחבר בספרד במאה הי"ג כנראה על ידי רבי אהרן הלוי מברצלונה.

תורה תמימה - ויקרא יט

רְצוֹנוֹ לומר שֶהַכָּתוּב מְדַבֵּר גַם בְּמִדּוֹת בְּנֵי אָדָם שְׂאֵם רוּאָה חֲבִירוֹ עוֹשֶׂה דָבָר שְׂאֲפֹשֶׁר לְדוֹנוֹ לְזְכוּת וּלְחוּבָה צָרִיף לְדוֹנוֹ לְזְכוּת. וְטַעַם הַדָּבָר נִרְאֶה מְשׁוּם דְּכָל אָדָם יֵשׁ לוֹ חֲזִקַת כְּשָׂרוֹת וְצָרִיף לְהַעֲמִידוֹ עַל חֲזִקָתוֹ:

בצדק או בצדקה - תשפוט עמיתך?

רש"ר הירש - ויקרא יט

"בְּצֶדֶק תִּשְׁפֹּט עִמִּיתְךָ" הוא מְקוֹר לְשֵׁתֵי הַלְכוֹת, הַנִּרְאוֹת סוּתְרוֹת זו לְזוֹ. הַשּׁוֹפֵט נִתְחַיֵּב בּוֹ לָדוֹן עַל - פִּי הַצֶּדֶק הַמְחַלֵּט... וְאֵלּוּ מְחוּץ לְכַתְּלֵי בֵּית הַדִּין... לְמַדּוֹ מִכָּאן: "הָיוּ דָן אֶת חֲבֵרְךָ לְכַף זְכוּת". עַל הַשּׁוֹפֵט לְבַחֵן רַק אֶת גּוּפוֹ שֶׁל מַעֲשֵׂה - אִם הוּא מִתְאַיֵּם אוֹ נוֹגֵד לְמִדַּת הַצֶּדֶק; וְעַלֵּיו לְהִתְעַלֵּם... מִכָּל הַמְּנִיעִים שֶׁהֵבִיאוּ לְיָדֵי כָף.

כְּנֶגֶד זֶה הַחֲבֵרָה מְעַנִּינָת בְּעֵקֶר בְּאִישִׁיּוֹת וּבְאוֹפִי; כֹּל מַעֲשֵׂה הוּא בְּעֵינֶיהָ רַק סִימָן לְשִׁלְמוֹת אוֹ לְחֻלְשָׁה שֶׁל אוֹפִי חֲבֵרִיהָ.

מִדַּת הַצֶּדֶק נוֹתֶנֶת, שֶׁהַשּׁוֹפֵט יִתְעַלֵּם מִן הָאִישִׁיּוֹת, וְיִדוֹן רַק בְּגוּף הַמַּעֲשֵׂה; וְאוֹתָהּ מִדַּת צֶדֶק נוֹתֶנֶת, שֶׁהַחֲבֵרָה תִּשְׁקוֹל אֶת כָּל הַנִּסְבּוֹת הָאֶפְשָׁרִיּוֹת, שֶׁיֵּשׁ בָּהֶן לְלַמֵּד זְכוּת עַל הָאִישִׁיּוֹת וְאֶפְיָהּ.

רבי שמשון הירש (1808-1888) רב הקהילה
האורתודוכסית בפרנקפורט. פוסק הלכות, פרשן,
סופר והוגה דעות מייסד הזרם "תורה ודרך ארץ"

לפרש את המעשה

רמב"ם - אבות א

וְהוּי דִּין אֶת כָּל הָאָדָם לְכַף זְכוּת - עֲנִינוּ, שְׂאָם
 יִהְיֶה אָדָם שְׂאִינוּ יְדוּעַ לָךְ, לֹא תִדַע הָאֵם צַדִּיק
 הוּא אוֹ רָשָׁע, וְתִרְאֶהוּ עוֹשֶׂה מַעֲשֵׂה אוֹ אוֹמֵר דְּבָר,
 שְׂאָם יִפְרֹשׁ בְּאֶפֶן מָה הִרְהוּ טוֹב, וְאִם תִּפְרָשֶׁהוּ
 בְּאֶפֶן אַחֵר הִרִי הוּא רָע - פְּרָשֶׁהוּ כְּטוֹב, וְאֵל
 תִּחְשַׁב בּוֹ רָע.

רבי משה בן מימון 1138-1204 נולד בספרד עסק במדע
 ובפילוסופיה, אך בעיקר במקצועות התורה - תלמוד
 והלכה, פילוסופיה ומוסר, והריץ תשובות מרובות בכל
 הנושאים הללו לקצות העולם היהודי דאז.

לפרש את הכוונה

משנה מסכת אבות פרק ב משנה ד

הֵלֵל אוֹמֵר... וְאֵל תִּדְוִן אֶת חֲבֵרְךָ עַד שֶׁתִּגִּיעַ לְמִקְוָמוֹ.

חפץ חיים - לשון הרע כלל ד

אם... יש לתלות שעשה דבר זה שלא במתכוון, או שלא היה יודע שדבר זה אסור, או שהיה סבור שהוא חומר ארמא ומדה טובה בעלמא שהכשרים נזהרין בזה, אזי אפלו ראוהו כמה פעמים שעבר על זה בודאי יש לתלות בזה ואסורים לגלותו.

ר' ישראל מאיר הכהן, פולין (1839-1933) כתב חיבורים רבים בהלכה ומוסר, שפירסמו אותו מאוד, והשפעתם גדולה עד היום. חיבורו ההלכתי הראשון היה ספר 'חפץ חיים' על הלכות לשון הרע, ועל שמו כונה ר' ישראל מאיר כבר בחייו, וכך הוא מכונה עד היום, 'החפץ חיים'.

לפרש את האדם

תלמוד בבלי - ברכות יט

אם ראיך תלמיד חכם שעבר עברה בלילה אל תהרהר אחריו ביום... ודאי עשה תשובה.

חפץ חיים - לשון הרע כלל ד

אם יראה לך שחוטא ידע את עצם אסורו וגם במתכוין עשה את החטא... ובזה לא ראוהו שנכשל רק פעם אחת בסתם, אסורין לגלות את חטאו לאחרים... כי אולי החוטא הוא נשב מדרכו הרעה.

לא על חשבון אחרים

תלמוד בבלי - ברכות יט

אם ראית תלמיד חכם שעבר עברה בלילה - אל תהרהר אחריו
ביום... ודאי עשה תשובה. והני מלי [=וכל זה] - בדברים שבגופו,
אבל במקומו [=בעניני ממון] - עד דמהדר למרה [=שיחזיר את
הכסף לאדוניו]

שו"ת טוב עין סימן ו

שחזקת התלמיד חכם מפקפקת דבעינינו ראינו דעבר עברה ואחרי
כן עוד הצפינו שאינו מחזיר לבעליו אף על גב דיש צד לומר דכבר
עשה תשובה וחסב להחזיר מכל מקום מתר להרהר עליו כל זמן
שלא החזיר.

רבי חיים יוסף דוד אזולאי (החיד"א), (1724-1802)
ביהדות המזרח ובאיטליה נחשב כגדול רבני דורו.
אישיותו היתה רבגונית - פוסק ומקובל, איש תלמוד
והלכה, ביבליוגרף, עסקן ציבורי ומחבר פורה להפליא.

הטוב הרע... והבינוני

רבינו יונה - אבות א

שִׁיצָאָה מִלִּפְנֵי הַשְּׁלִיט וְהֵנָּה נָחַם וְהִבִּיט וּבִקֵּשׁ מִחִילָה.
הרשע: גַּם מִן הַרְשָׁע הֶגְמוֹר לֹא אָמַר. אֶפִּילוֹ מַעֲשֵׂהוּ
 כָּלוּ טוֹב וְאִין נִרְאָה לְחֹשׁ עָלָיו מִשּׁוֹם צַד עֹן יֵשׁ
 לְאָדָם לְדוֹנוֹ לְכַף חוֹבָה וְלוֹמֵר לְפָנָיִם עֲשֵׂה וְאִין
 תּוֹכוֹ כְּבָרוּ.

הבינוני: אִם מִכִּירִין אוֹתוֹ וְהוּא אִישׁ בִּינוֹנִי פְּעָמִים
 עוֹשֶׂה רַע וּפְעָמִים עוֹשֶׂה טוֹב וְאִם יַעֲשֶׂה דָבָר שְׂיֵשׁ
 לְדוֹנוֹ לְכַף חוֹבָה וְיֵשׁ לְדוֹנוֹ לְזָכוֹת בְּשִׁקּוּל [=בְּשִׁוְה]
 אוֹ אֶפִּילוֹ לְפִי הַנִּרְאָה נוֹטָה לְכַף חוֹבָה יוֹתֵר אִם מִשּׁוֹם
 צַד עֲנִין יְכוֹל לְדוֹנוֹ לְזָכוֹת יֵשׁ לוֹ לֹמֵר לְטוֹבָה נְתִיבָן.
אבל אין הדברים בצדיק גמור ולא ברשע גמור.
הצדיק: כִּי הַצַּדִּיק אֶפִּילוֹ בְּמַעֲשֵׂה שְׁכָלוֹ רַע וְנוֹטָה לְכַף
 חוֹבָה מִכָּל יַעֲבֹר יְדִינְהוּ לְטוֹבָה לְאֹמֵר כִּי שְׂגָגָה הִיְתָה

ר' יונה גירונדי 'החסיד' חי בגירונה וברצלונה שבספרד במאה
 הי"ג, ונפטר בטולידו בשנת 1263 פירש מסכתות רבות
 בתלמוד, חיבר גם דרשות ופירושים על התורה ועל ספר
 משלי, וכן ספרי הלכה ומוסר. ספרו המפורסם 'שערי תשובה'.

גם נכון וגם משתלם

חדושי אגדות למהר"ל - שבת קכז

הִדִּין אֶת חֲבֵרוֹ לְכַף זְכוּת דָּנִין אוֹתוֹ לְכַף זְכוּת. כִּי דָבָר
זֶה רָאוּי לְהִיּוֹת מֵצֵד כִּי בְּכֹל מִדָּה שֶׁהָאָדָם מוֹדֵד מוֹדֵדִין
לוֹ, כְּדֹאִיתָא [=כמופיע] בְּמִסְכַּת סוּטָה, וְאִם כֵּן קֵל וְחֹמֶר
שֶׁרָאוּי שֶׁיִּהְיֶה זֶה בַּדִּין, שֶׁהַדִּין הוּא מִדָּה יוֹתֵר מִכָּל
הַמִּדּוֹת שֶׁבְּעוֹלָם.

רבי יהודה ליווא 1520-1609 רבה של פראג, ראש ישיבה, פוסק,
מפרש, מחנך, מקובל ומנהיג, התפרסם בעיקר בעקבות ספרי
המחשבה וההגות שחיבה. ספריו מבוססים על חכמת הקבלה, אבל
הם כתובים בשפה הגותית - פילוסופית מיוחדת, שאינה מביאה
לידי ביטוי גלוי את חכמת הנסתר אלא את הרעיונות הגלומים בה

אז היינו בסדר?

האם צדקנו לשפרנו להנהלת
האוניברסיטה, זו הזניבה של החברה?

השאלות לדיון:

- א. האם היה עלינו לקבל את טענתו כי עשה מעשה זה מתוך טעות בשיקול הדעת.
- ב. האם היה עלינו לקבל / להתייחס להבעת החרטה שלו?
- ג. האם המצאות המגבת אצלו משנה את התמונה?
- ד. האם הנהלת האוניברסיטה, היא גוף שמותר לנו לפנות אליו, עם מידע כזה?
- ה. האם זה משנה אם זו פעם ראשונה שאנו תופסים אותו חוטא?
- ו. מה היה מוטל עלינו לעשות?

לשון הרע לפי החוק הישראלי

בשני פסקי דין של בג"ץ שניתנו ב-8 בספטמבר 1993, בהרכב זהה של חמישה שופטים, קבע בג"ץ שהגשת כתב אישום נגד שר או סגן שר עשויה לחייב, בחלק מהמקרים, את פיטוריהם על ידי ראש הממשלה.

שאלה לשזריה:

הדם של מי כחול יותר?

האם אנחרי ציבור אין חזקת חפוט?
האם צלמ של אנחרי ציבורי, אצום פחוק למצלמ של האצם הרזיו?
האם צלמ של אנחרי ציבורי, אצום פחוק למצלמ של האצם הרזיו?

להצטרפות
ולחומרי לימוד
נוספים סרקו
והיכנסו לאתר
אחים לנצח

אחים
לנצח

© כל הזכויות שמורות ל'אחים לנפש'

OLAMI MENTORSHIP

